

DECIZIE

21 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul Tatiana Vieru

Judecătorii

Valentina Clevadî, Oleg Sternioală

Nicolae Craiu, Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către Compania de asigurări „Donaris Vienna Insurance Group” societate pe acțiuni,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Companiei de asigurări „Donaris Vienna Insurance Group” societate pe acțiuni împotriva lui Mihail Rusnac cu privire la repararea prejudiciului material,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 martie 2016, prin care a fost admis apelul declarat de către Mihail Rusnac, casată integral hotărârea Judecătoriei Ciocana municipiul Chișinău din 18 noiembrie 2015 și emisă o nouă hotărâre cu privire la respingerea acțiunii,

c o n s t a ț ă:

La data de 27 aprilie 2015, CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Mihail Rusnac cu privire la repararea prejudiciului material.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la data de 30 noiembrie 2010, între SAR „Donaris Group” SA, redenumită ulterior CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA, în calitate de asigurător și SRL „Top Leasing”, în calitate de asigurat, a fost încheiat contractul de asigurare facultativă a mijloacelor de transport auto-casco nr. CSK 2010-TOP-0583/4, prin care a fost asigurat automobilul de model Volvo FH413, anul producerii 2006, cu n/î C RR 257, contra mai multor riscuri, inclusiv și riscul contra prejudiciilor ca rezultat al accidentelor de circulație.

Menționează că, la data de 29 octombrie 2011, în r-nul Nisporeni, pe traseul Chișinău-Leușeni, s-a produs un accident rutier, în rezultatul căruia automobilul de model Moscvici 412, cu n/î C CW 023, condus de către Mihail Rusnac, a tamponat automobilul de model Volvo FH413, cu n/î C RR 257, ce aparține SRL „Top Leasing”, la volanul căruia se afla Andrian Avram.

Sușține că, conform procesului-verbal cu privire la contravenție din 29 octombrie 2011 și deciziei agentului constator din 29 octombrie 2011, vinovat de comiterea accidentului rutier a fost recunoscut Mihail Rusnac, fiindu-i aplicată o

amendă în mărime de 1000 lei.

Relevă că, la momentul producerii accidentului rutier, pârâtul poseda polița de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă seria AW nr. 0018693, eliberată de către CA „Artas” SRL, valabilă pentru perioada 24 martie 2011-23 februarie 2012.

Mai relevă că, părțile implicate în accidentul rutier au declarat cazul accidentului la companiile de asigurări, cu care aveau încheiate contracte de asigurare.

Menționează că, drept rezultat al adresării, SAR „Donaris Group” SA a deschis dosarul de daune nr. 2432 din 07 noiembrie 2011 și la această dată, a întocmit procesul-verbal de constatare a pagubelor, care a fost semnat de către părțile implicate, inclusiv și de către reprezentantul CA „Artas” SRL.

Susține că, în cadrul examinării dosarului de daune s-a constatat că, cazul declarat este caz asigurat și urmează a fi despăgubit, iar conform devizului de calcul, efectuat de către SC „East-Auto-Lada” SRL, între persoana păgubită ÎCS „Top Leasing” SRL, locatarul ce poseda automobilul SC „EstCon Construct” SRL și asigurătorul SAR „Donaris Group” SA a fost încheiat acordul cu privire la stabilirea cuantumului despăgubirii de asigurare în mărime de 39239,04 lei, ceea ce constituie 80% din suma calculată de către SRL „East-Auto-Lada”.

Afirmă că, la data de 20 ianuarie 2012, a fost adoptată dispoziția nr. CSK 11/1838, prin care s-a dispus achitarea despăgubirii de asigurare în mărime de 39239,04 lei. Ca urmare, suma de 38939,04 lei a fost virată la contul proprietarului SRL „Top Leasing”, iar suma de 300 lei – la contul SRL „East-Auto-Lada” pentru efectuarea devizului estimativ privind restabilirea automobilului avariat de model Volvo FH 413, cu n/î C RR 257.

Relevă că, la data de 13 mai 2011, în Monitorul Oficial al RM nr. 78-81 a fost publicată Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 18/4 „Cu privire la retragerea licențelor Companiei de Asigurări „Artas” SRL, iar prin Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 13/21 din 28 iulie 2011, publicată în Monitorul Oficial al RM nr. 128-130 la data de 05 august 2011, a fost aprobat transferul portofoliului de asigurare al CA „Artas” SRL la Societatea de asigurări „Acord Grup” SRL. În consecință, Societatea de asigurări „Acord Grup” SRL a preluat creanțele CA „Artas” SRL, inclusiv pe marginea poliței seria AW nr. 0018693, eliberată de către CA „Artas” SRL la data de 24 martie 2011.

Invocă că, dauna totală constituie 39939,04 lei, dintre care piesele noi valorează suma de 33531,84 lei.

Mai invocă că, în corespundere cu Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 13/1 din 03 aprilie 2008 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de determinare a uzurii în cazul pagubelor produse la autovehicule și ținând cont de perioada de exploatare a automobilului de model Volvo, care constituie 05 ani, va fi aplicată în privința valorii pieselor noi uzura de 41%, prin urmare, asigurătorul de răspundere civilă auto, Societatea de asigurări „Acord Grup” SRL urmează să plătească păgubitelui, iar în cazul dat celui ce a subrogat în drepturi pe păgubit suma de 26235,46 lei, însă diferența de 12703,58 lei, care reprezintă uzura, urmează a fi achitată de către persoana vinovată de producerea accidentului rutier și, anume, Mihail Rusnac.

Menționează că, la data de 24 iulie 2013, Societatea de asigurări „Acord Grup” SRL a achitat SAR „Donaris Group” SA suma de 26235 lei, însă pârâtul, recepționând cererea prealabilă la data de 06 octombrie 2012, pînă la momentul depunerii prezentei cereri, nu a întreprins nici o acțiune de soluționare prealabilă a litigiului dat.

Solicită încasarea de la pârât a sumei de 12703,58 lei, cu titlu de prejudiciu material și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoria Ciocana mun. Chișinău din 18 noiembrie 2015 acțiunea a fost admisă și a fost încasată de la Mihail Rusnac în beneficiul CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA suma de 12703,58 lei, cu titlu de prejudiciu material, taxa de stat în sumă de 381,10 lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 3300 lei, iar în total suma de 16384,68 lei.

Prima instanță și-a argumentat concluzia prin aplicarea prevederilor art.art.23 și 24 din Legea nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule și ale pct. 6 din Regulamentul cu privire la modul de determinare a uzurii în cazul pagubelor produse de autovehicule, aprobat prin Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 13/1 din 03 aprilie 2008.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 martie 2016 a fost admis apelul declarat de către Mihail Rusnac, casată integral hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost respinsă ca depusă tardiv.

Instanța de apel și-a argumentat concluzia prin faptul că, dosarul de daune a fost încheiat, iar suma despăgubirii de asigurare în sumă de 39239,04 lei a fost achitată la contul persoanei păgubite SRL „Top Leasing” la data de 27 aprilie 2012 în baza ordinului de plată nr. 1410 (f. d. 24), astfel, dreptul intimitei la depunerea acțiunii a apărut la data de 27 aprilie 2012, însă cererea de chemare în judecată a fost depusă de către aceasta la data de 30 aprilie 2015, cu omiterea termenului de prescripție și nu a solicitat repunerea în termen, invocând la caz prevederile art.art.267 alin. (1), 271, 272 alin. (1) și 279 alin. (1) din Codul civil și ale art.art.110 și 116 alin. (1) CPC.

La data de 25 mai 2016, CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe, cu încasarea de la intimat a taxei de stat pentru depunerea cererii de recurs în sumă de 190,55 lei.

În motivarea recursului a indicat că, decizia instanței de apel este ilegală, deoarece la emiterea acesteia, instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material și procedural.

Menționează că, în speță, în circumstanțele în care recurenta-reclamantă a invocat drept temei al înaintării acțiunii prevederile art. 1329 alin. (1) din Codul civil, adică preluarea dreptului de creanță, ca urmare a despăgubirii asiguratului, dreptul la acțiune a apărut din momentul achitării asiguratului său a despăgubirii de asigurare, la caz, data de 27 aprilie 2012.

Susține că, recurenta a avut dreptul de a depune acțiune în scopul apărării drepturilor sale în perioada 27 aprilie 2012-27 aprilie 2015 inclusiv.

Afirmă că, recurenta a depus cererea de chemare în judecată prin intermediul oficiului poștal la data de 27 aprilie 2015, fapt confirmat prin plicul anexat la dosar și prin chitanța eliberată de către ÎS „Poșta Moldovei” cu nr. 2004293436/1, ce confirmă depunerea plicului la data de 27 aprilie 2015 în adresa Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău.

Relevă că, ținând cont de prevederile art. 264 din Codul civil și luând în considerare faptul că, recurenta a depus cererea de chemare în judecată la oficiul poștal la data de 27 aprilie 2015, în timp ce termenul de prescripție expira la data de 27 aprilie 2015, cererea de chemare în judecată se consideră a fi depusă în termen.

Prin referința depusă la data de 22 iulie 2016 reprezentantul intimatului Mihail Rusnac, avocatul Grigore Sarsaman a solicitat respingerea recursului.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 24 august 2016 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și trimiterea pricinii în instanța de apel pentru judecarea apelului în fond din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Pe parcursul judecării cauzei s-a constatat că, la data de 30 noiembrie 2010, între SAR „Donaris Group” SA, redenumită ulterior CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA, în calitate de asigurător și SRL „Top Leasing”, în calitate de asigurat, a fost încheiat contractul de asigurare facultativă a mijloacelor de transport auto-casco nr. CSK 2010-TOP-0583/4, prin care a fost asigurat automobilul de model Volvo FH413, anul producerii 2006, cu n/î C RR 257, contra mai multor riscuri, inclusiv și riscul contra prejudiciilor ca rezultat al accidentelor de circulație.

La data de 29 octombrie 2011, în r-nul Nisporeni, pe traseul Chișinău-Leușeni, s-a produs un accident rutier, în rezultatul căruia automobilul de model Moscvici 412, cu n/î C CW 023, condus de către Mihail Rusnac, a tamponat automobilul de model Volvo FH413, cu n/î C RR 257, ce aparține SC „Top Leasing” SRL, la volanul căruia se afla Andrian Avram.

Conform procesului-verbal cu privire la contravenție din 29 octombrie 2011 și deciziei agentului constator din 29 octombrie 2011, vinovat de comiterea accidentului rutier a fost recunoscut Mihail Rusnac, fiindu-i aplicată o amendă în mărime de 1000 lei și 6 puncte de penalizare.

De asemenea, s-a constatat că, la momentul producerii accidentului rutier, Mihail Rusnac poseda polița de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă seria AW nr. 0018693, eliberată de către CA „Artas” SRL, valabilă pentru perioada 24 martie 2011-23 februarie 2012.

Din materialele dosarului rezultă că, părțile implicate în accidentul rutier au declarat cazul accidentului la companiile de asigurări, cu care aveau încheiate contracte de asigurare.

Drept rezultat al adresării, SAR „Donaris Group” SA a deschis dosarul de daune nr. 2432 din 07 noiembrie 2011, a supus examinării automobilul de model Volvo FH413, cu n/î C RR 257 și la această dată, a întocmit procesul-verbal de constatare a pagubelor, fiind identificate părțile și piesele componente, care au fost avariate și care necesită a fi înlocuite sau reparate, semnat de către părțile implicate, inclusiv și de către reprezentantul CA „Artas” SRL.

Conform procesului-verbal de constatare a pagubelor din 07 noiembrie 2011 și devizului de cheltuieli, cuantumul despăgubirii de asigurare a fost determinat în sumă de 38939,04 lei.

La data de 20 ianuarie 2012, a fost adoptată dispoziția nr. CSK 11/1838, prin care SAR „Donaris Group” SA a recunoscut evenimentul produs drept caz asigurat și a dispus achitarea despăgubirii de asigurare în mărime de 39239,04 lei, iar la data de 27 ianuarie 2012, între persoana păgubită ÎCS „Top Leasing” SRL, locatarul ce poseda automobilul SC „EstCon Construct” SRL și asiguratorul SAR „Donaris Group” SA a fost încheiat acordul cu privire la regularizarea dosarului de daune nr. 2432/11 din 16 noiembrie 2011, prin care de comun acord au convenit că, dauna pricinuită automobilului de model Volvo FH 413, cu n/î CRR 257 în urma producerii cazului asigurat – accidentului de circulație din 29 octombrie 2011, produs din vina lui Mihail Rusnac, șofer al automobilului de model Moscvici 412, cu n/î CCW 023, constituie 38939,04 lei.

La data de 27 aprilie 2012, SAR „Donaris Group” a achitat ÎCS „Top Leasing” SRL despăgubirea de asigurare în sumă de 38939,04 lei, fapt confirmat prin ordinul de plată nr. 1410 din 27 aprilie 2012 (f. d. 24), iar la data de 03 mai 2012, a achitat SRL „East-Auto-Lada” suma de 300 lei pentru efectuarea devizului estimativ privind restabilirea automobilului avariat de model Volvo FH 413, cu n/î C RR 257, fapt confirmat prin ordinul de plată nr. 1990 din 03 mai 2012 (f. d. 17).

De asemenea, din materialele dosarului rezultă că, la data de 13 mai 2011, în Monitorul Oficial al RM nr. 78-81 a fost publicată Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 18/4 „Cu privire la retragerea licențelor Companiei de Asigurări „Artas” SRL, iar la data de 05 august 2011, în Monitorul Oficial al RM nr. 128-130 a fost publicată Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr.13/21 din 28 iulie 2011, prin care a fost aprobat transferul portofoliului de asigurare al CA „Artas” SRL la Societatea de asigurări „Acord Grup” SRL.

În consecință, Societatea de asigurări „Acord Grup” SRL a preluat creanțele CA „Artas” SRL, inclusiv pe marginea poliței seria AW nr. 0018693, eliberată de către CA „Artas” SRL la data de 24 martie 2011.

La data de 24 iulie 2013, Societatea de asigurări „Acord Grup” SRL a achitat SAR „Donaris Group” SA suma de 26235 lei, fapt confirmat prin ordinul de plată

nr. 51 din 24 iulie 2013, însă Mihail Rusnac, recepționând cererea prealabilă la data de 06 octombrie 2012, prin care SAR „Donaris Group” SA a solicitat achitarea despăgubirii de asigurare în sumă de 12703,58 lei, nu a întreprins nici o acțiune.

Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA a solicitat încasarea de la Mihail Rusnac a sumei de 12703,58 lei, cu titlu de prejudiciu material.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea pricinii în cauză, a ajuns la concluzia temeiniciei acțiunii.

Ulterior, instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelului declarat de către Mihail Rusnac, a ajuns la concluzia temeiniciei acestuia, casând integral hotărârea primei instanțe și pronunțând o nouă hotărâre, prin care a respins acțiunea ca depusă tardiv.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții de Supreme de Justiție, analizând materialele anexate la dosar, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, a ajuns la concluzia că soluția dată de către instanța de apel este greșită.

Conform art. 1329 alin. (1) din Codul civil, asigurătorul care a plătit despăgubirea de asigurare preia, în limitele acestei sume, dreptul la creanță pe care asiguratul sau o altă persoană care a încasat despăgubirea de asigurare îl deține în raport cu terțul responsabil de producerea pagubei dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

Conform art. 267 alin. (1) din Codul civil, termenul general în interiorul căruia persoana poate să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanță de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani.

Conform art. 272 alin. (1) din Codul civil, termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data nașterii dreptului la acțiune. Dreptul la acțiune se naște la data când persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului.

Pe parcursul judecării cauzei s-a constatat că, SAR „Donaris Group” SA a achitat persoanei păgubite SRL „Top Leasing” despăgubirea de asigurare în mărime de 38939,04 lei la data de 27 aprilie 2012 în baza ordinului de plată nr.1410 (f. d. 24), astfel, dreptul recurenteii la acțiune a apărut la data de 27 aprilie 2012.

Actele cauzei denotă faptul că, recurenta CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA a depus prezenta cerere de chemare în judecată prin intermediul oficiului poștal la data de 27 aprilie 2015, fapt confirmat prin plicul anexat la materialele dosarului (f. d. 40)

În conformitate cu art. 112 alin. (3) CPC, actul de procedură pentru care este stabilit un termen poate fi îndeplinit pînă la ora 24 a ultimei zile din termen. Dacă cererile de apel sau de recurs, documentele sau sumele bănești au fost predate la oficiul poștal sau la telegraf, sau prin alte mijloace de comunicare înainte de ora 24 din ultima zi a termenului, actul de procedură se consideră îndeplinit în termen.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că, recurenta CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA s-a conformat întocmai prevederilor legale și a înaintat acțiunea în termenul prevăzut de lege. Or, respingerea acțiunii ca fiind tardivă în

circumstanțele relevate afectează grav dreptul recurenteii la un proces echitabil.

În același timp, se reține că, instanța de apel, respingând acțiunea ca fiind tardivă, nu s-a pronunțat asupra fondului cauzei, bazându-se în exclusivitate doar pe faptul că, recurenta a omis termenul de adresare în judecată.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa integral decizia instanței de apel și de a trimite cauza în instanța de apel pentru judecarea apelului în fond.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Compania de asigurări „Donaris Vienna Insurance Group” societate pe acțiuni.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 16 martie 2016 în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Companiei de asigurări „Donaris Vienna Insurance Group” societate pe acțiuni împotriva lui Mihail Rusnac cu privire la repararea prejudiciului material, cu trimiterea cauzei la Curtea de Apel Chișinău pentru judecarea apelului în fond.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătorii

Tatiana Vieru

Valentina Clevadi

Oleg Sternioală

Nicolae Craiu

Mariana Pitic